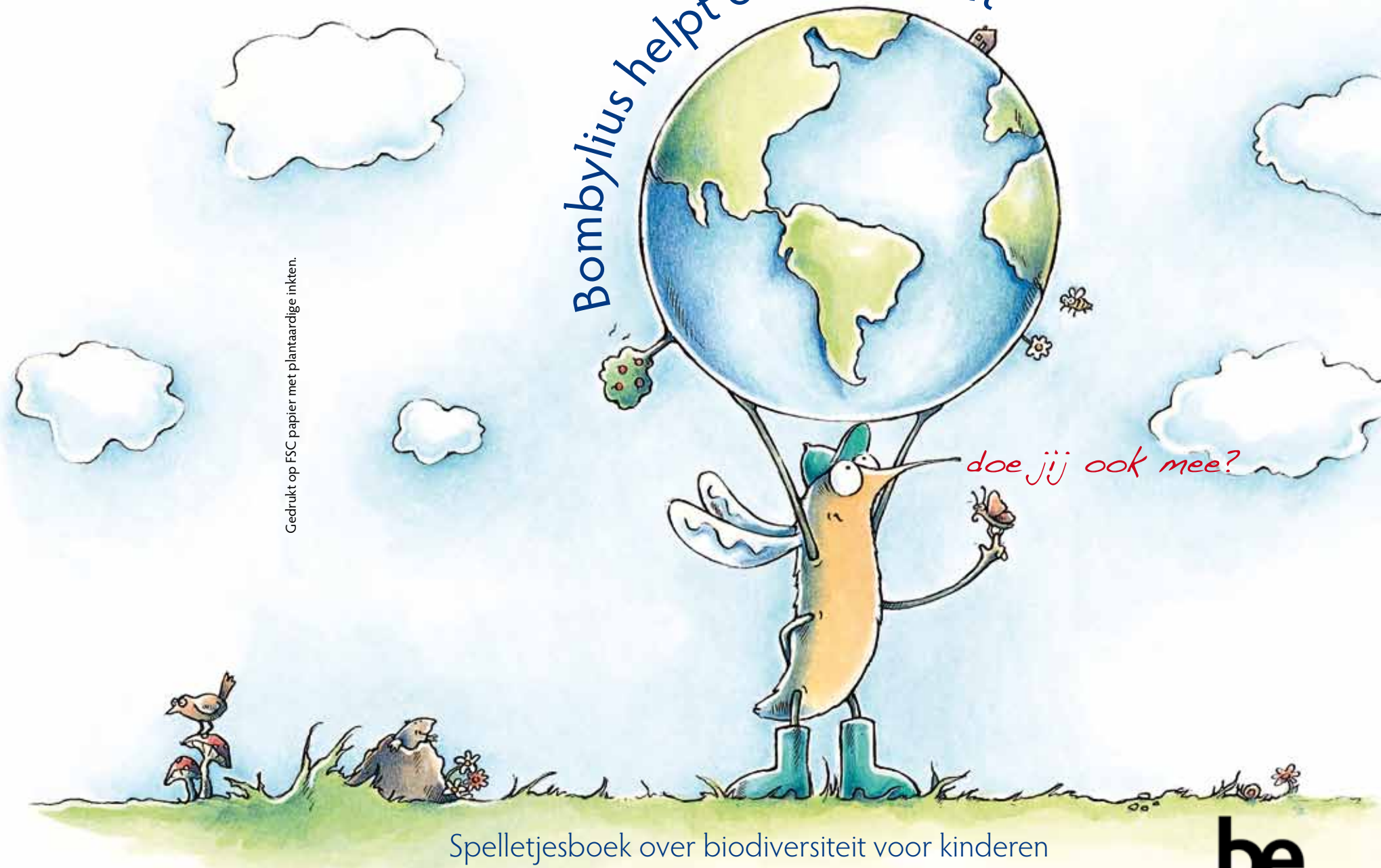

Ontdek de avonturen van Bombylius ook in de Bombygame.
Surf naar de website www.ikgeeflevenaanmijnplaneet.be
en kies de rubriek 'Speel mee'. Veel plezier!

Dit boekje is een realisatie van de federale overheidsdienst
Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

Bombylius helpt onze planeet

Gedrukt op FSC papier met plantaardige inkt.

doe jij ook mee?

Spelletjesboek over biodiversiteit voor kinderen
vanaf 4 jaar

Hallo, even voorstellen...
ik ben Bombylius.

Ken je mij?

Ik ben de grote wolzwever. Ik lijk op een hommelp of een bij, maar toch behoort ik tot de familie van de vliegen. Misschien heb je me al eens gezien in je tuin. Met mijn lange zuignuis haal ik graag nectar uit de bloemen. Dat doe ik al zwevend in de lucht. Het lijkt wel of ik doodstil bij een bloem hang, maar dat is natuurlijk niet zo. Ik sla zo'n 300 keer per minuut met mijn vleugels. Zo kan ik ter plekke blijven hangen in de lucht.

Het is een mooie dag.
Geen wolkje aan de hemel.
Bombylius gaat op stap.
Hij zet zijn pet op.
En hij trekt zijn laarzen aan.
Hij wil zoeken.
Ontdekken.
Dieren, bomen, planten.
Nog zoveel meer.
Maar Bombylius is ook ongerust.
Enkele vriendjes zijn verdwenen.
Bepaalde plantjes groeien niet meer.
Toch zijn ze hard nodig.
Voor elkaar.
En daarom wil Bombylius iets doen!

ga je ook mee?

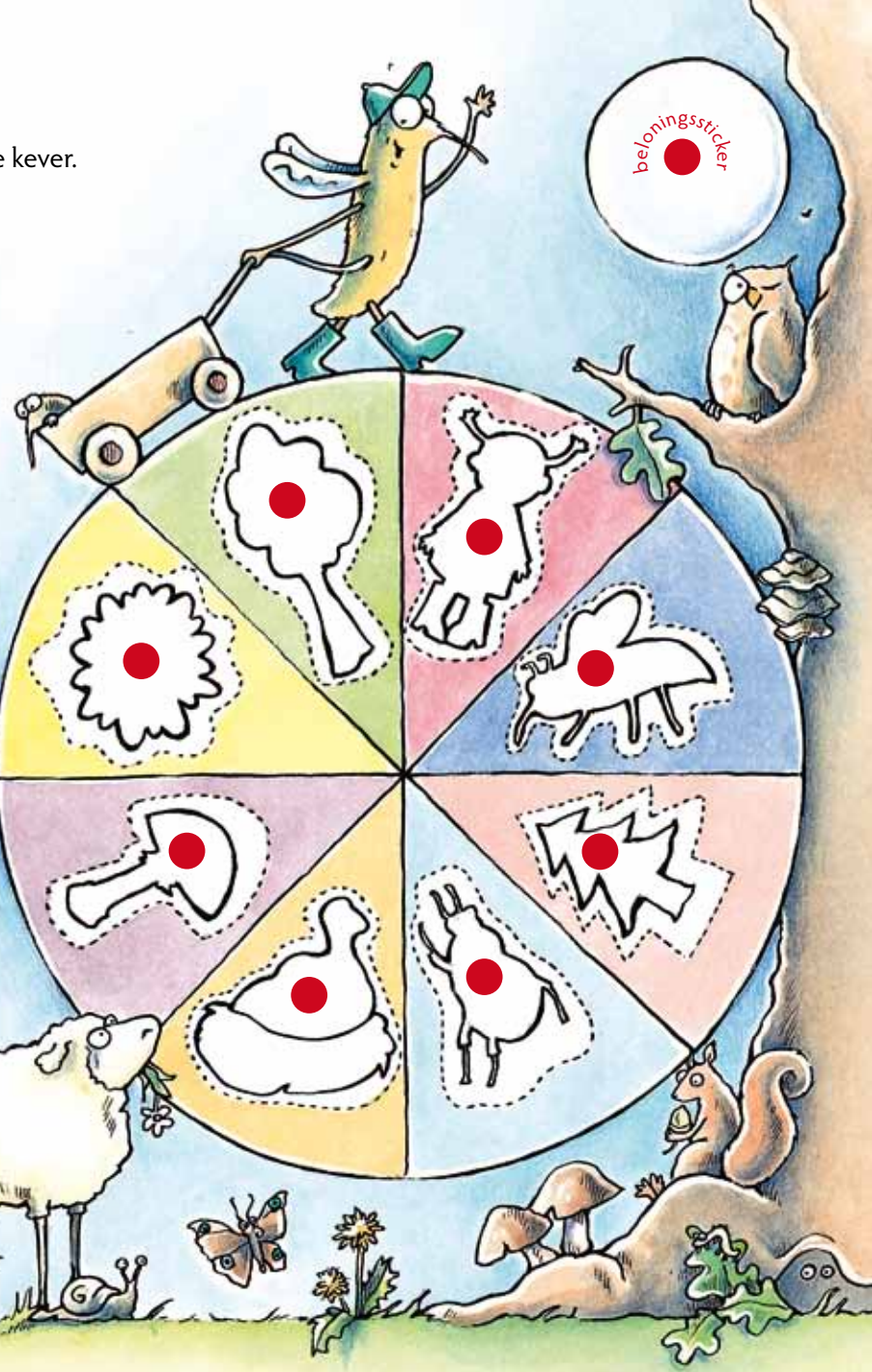
In dit boekje ontdekken kinderen wat biodiversiteit is: alle dieren, planten en andere levende wezens op aarde. Zij hebben elkaar hard nodig en geven ons voedsel, zuivere lucht en nog zoveel meer. Maar de biodiversiteit is in gevaar ... Mensen springen niet meer zorgzaam om met het rijke leven op aarde. Daardoor sterven planten en dieren aan een heel hoge snelheid uit. Gelukkig is het nog niet te laat en kunnen ook kinderen via kleine gebaren zorg dragen voor de biodiversiteit! De kleurplaten, zoektekeningen en spelletjes in dit boekje helpen hen op weg.

● Bij elke kleur- of spelplaat verdien je een beloningssticker!
De andere stickers worden gebruikt bij de spelletjes met een rode stip.

Op een grasgroen blad zit een gestreepte kever.
 Die heeft Bombylius nog nooit gezien!
 En wat een vreemde bloem is dat?
 'Wat een mooie kleur', zucht hij.
 Opeens staat Bombylius stil.
 Muisstil.
 Hij luistert.
 Hij hoort het kwaken van een eend.
 En het zoemen van een bij.
 Ssstt ...
 Hij wil vooral de mamagans niet storen.
 Zij zit op haar nest.
 Te wachten.
 Straks worden haar kuikentjes geboren.

● Herken jij de figuren in de cirkel?
 Zoek de stickers op het stickervel
 en plak ze op de juiste plaats.

ik ga mee!

TIP Terwijl je wandelt, kun je heel wat verschillende dier- en plantensoorten ontdekken. Je ziet ze vooral als je de natuur respecteert. Zo blijven de dieren rustig op hun eigen plek zitten en maak je geen planten stuk. Volg dus altijd de paadjes!

Bombylius ruikt de bloemen om zich heen.
 Heerlijk.
 Hij proeft een appel die hij vond.
 Lekker.
 Bombylius zoekt paddenstoelen.
 Groot. Klein.
 Dik en dun.
 Ze voelen zacht.
 Hé, wat is dat?
 Sporen in het zand!

Weet jij van wie die sporen zijn?
 Trek een lijn tussen het voetspoor
 en de juiste figuur.

EXTRA TIP

Het voelspel: kind A doet een blinddoek om. Kind B laat verschillende voorwerpen voelen, bijvoorbeeld een steen, een takje, een blaadje, ... Kind A moet zoveel mogelijk voorwerpen raden. Daarna wisselen de kinderen.

TIP Het is heerlijk om je zintuigen te gebruiken in de natuur. Op die manier leer je alert te zijn en word je je bewust van wat er allemaal leeft. Zelfs in de stad. Luister bijvoorbeeld eens doorheen alle drukte. Misschien hoor je ergens vogels zingen?

Bombylius rust even uit.
Tegen een dikke boom. Het mos is zacht.
Frisse dauwdruppels glinsteren in de zon.
Bombylius kijkt naar omhoog.
Dat is vreemd.
De boom heeft geen blaadjes! Hij is ziek.
Zorg jij samen met Bombylius
voor deze boom?

Kleur de boom in
en teken nieuwe blaadjes.

- Zoek de stickers van de specht, de bospaddenstoel, de kever, de vlinder en de merel op het stickervel en plak ze op de juiste plaats.

TIP We kunnen allemaal zorg dragen voor de bomen. Breek bijvoorbeeld geen takken af, want zo worden bomen ziek en verliezen ze hun blaadjes. Bomen zorgen voor zuivere lucht, maar ze maken ook heel wat planten en dieren gelukkig. Vogels bouwen er hun nesten in. Insecten snoepen van de frisse blaadjes en paddenstoelen groeien zomaar op de boomstammen.

Het is koud en nat.
Het is nacht.
Bombylius telt de sterren aan de hemel.
'Oehoe', hoort hij.
Dat moet de uil zijn.
Hij is nog wakker.
Straks gaat hij op jacht.
'Piep piep', klinkt het zachtjes.
Er zijn nog dieren.
Het hert, de muis, de pad en de vleermuis.
Ook zij blijven de hele nacht wakker.
Vind jij ze terug in het donker?

Omcirkel op de tekening de 5 nachtdieren
uit de rechterkolom.

hert

muis

pad

uil

vleermuis

TIP Maak eens een avond- of nachtwandeling. Dat is voor iedereen een heel avontuur! In het donker is er veel leven in het bos, want sommige dieren worden precies dan actief. Wees dus heel stil en spits je oren.

Konijn heeft pijn.
Een stukje glas in zijn poot.
Arm konijn.
Bombylius haalt het eruit.
'Er liggen veel spullen in het bos', snift konijn.
Bombylius ziet ze ook.
Samen ruimen ze op.
Wat een grote vuilnisbelt!
Zucht.
Zoveel rommel bij elkaar.
Kapot speelgoed, een flesje, een oude schoen?
Wat hoort waar?

Trek een lijn tussen het voorwerp
en de vuilnisbak waar het in moet.

EXTRA TIP

Heb je nog een oude
boterhamendoos?
Versier haar met mooie
Bombyliusstickers en ze
ziet er weer helemaal
nieuw uit!

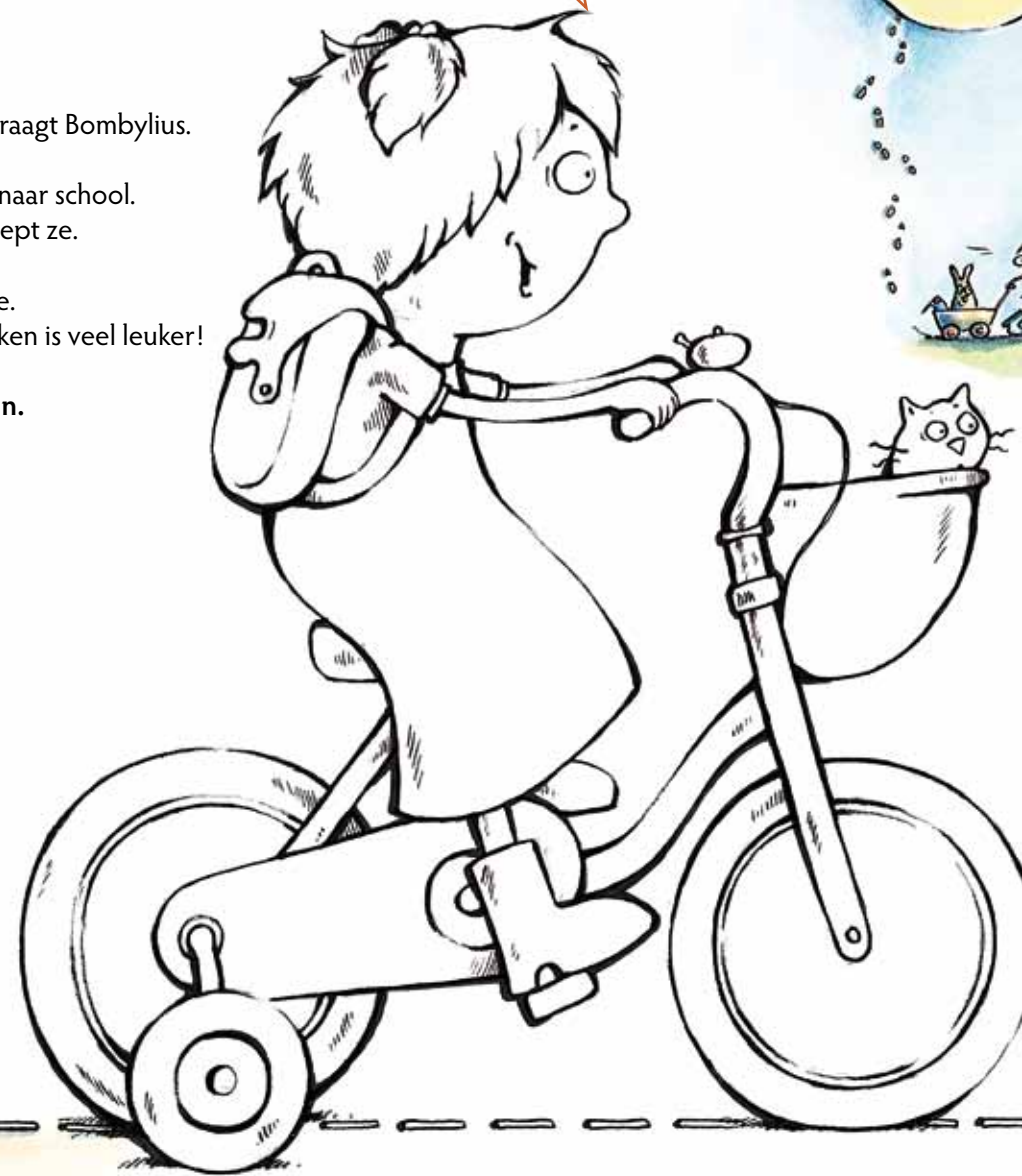
TIP Mensen gooien dikwijls hun afval in de natuur. Heel jammer, want dieren kunnen er ziek van worden als ze eraan knabbelen. Of ze kunnen zich eraan pijn doen. Als je toch iets wilt weggooien, breng het dan naar het containerpark. En sorteer eerst het afval. Misschien ontdek je dat er iets tussen zit waar je nog iets mee kunt doen, bijvoorbeeld knutselen, hergebruiken, aan iemand anders geven ...

Bombylius klimt over een muur.
Hij komt op straat.
Daar is een meisje.
Floor.
Ze doet een spelletje.
'Mag ik meespelen?', vraagt Bombylius.
Dat mag.
Even later moet Floor naar school.
'Ik ga met de fiets!', roept ze.
En weg is ze.
Bombylius wil ook mee.
Samen dingen ontdekken is veel leuker!

Kleur deze tekening in.

ik ga met de fiets

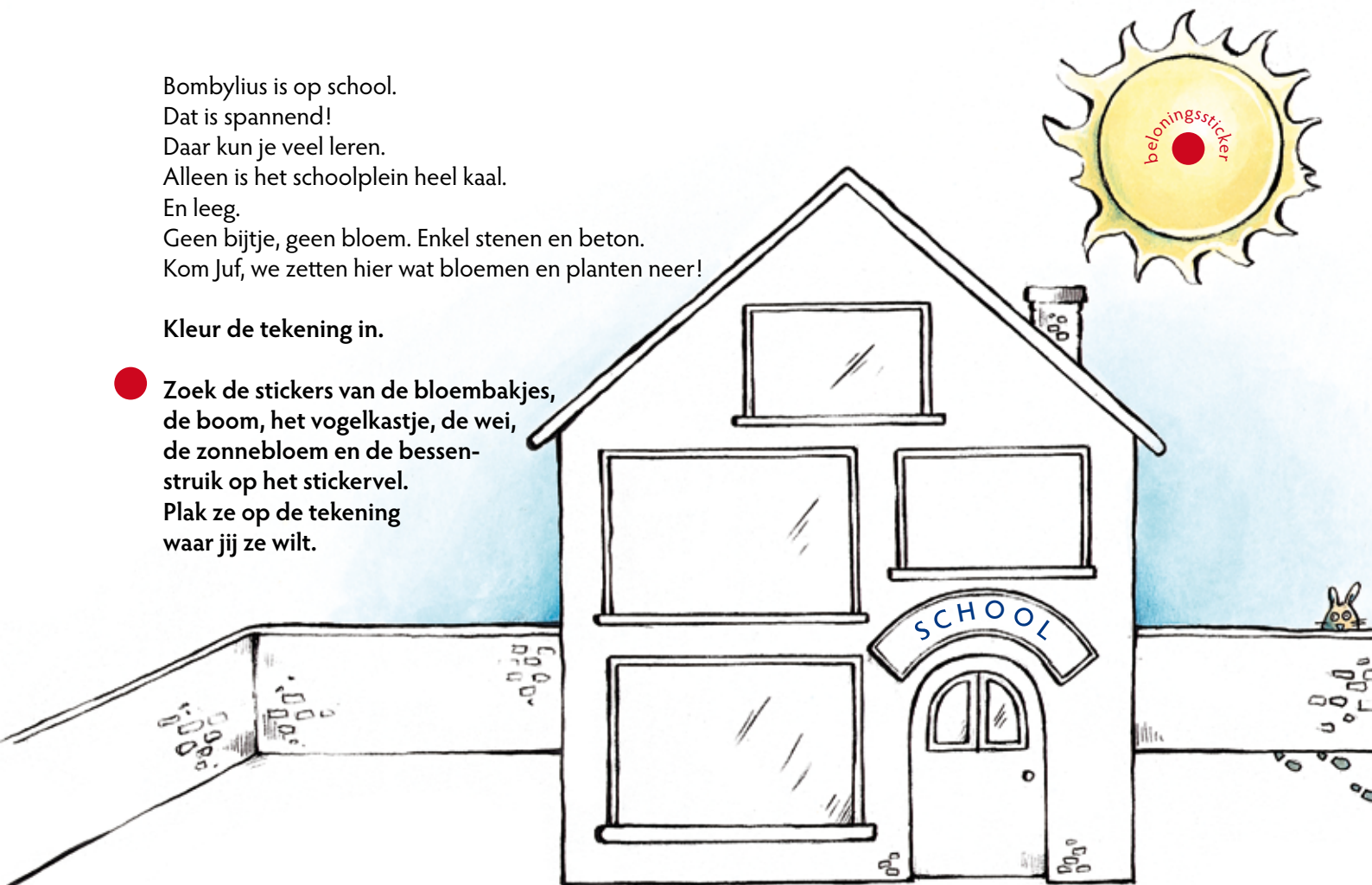

TIP Fietsen is leuk. De meeste kinderen zijn er dol op! Het is gezond en helpt ervoor zorgen dat de lucht zuiver blijft. Waarom zouden we niet zoveel mogelijk met de fiets naar school gaan?

Bombylius is op school.
Dat is spannend!
Daar kun je veel leren.
Alleen is het schoolplein heel kaal.
En leeg.
Geen bijtje, geen bloem. Enkel stenen en beton.
Kom Juf, we zetten hier wat bloemen en planten neer!

Kleur de tekening in.

- Zoek de stickers van de bloembakjes, de boom, het vogelkastje, de wei, de zonnebloem en de bessenstruik op het stickervel. Plak ze op de tekening waar jij ze wilt.

EXTRA TIP Zet een emmertje buiten als het regent. Daarmee kun je de bloemen en planten water geven!

TIP School is de ideale plek om biodiversiteit samen te ontdekken! Als je bloemen en planten zet, zorg je niet alleen voor mooie kleuren en geuren, maar geef je ook ruimte aan vogels, vlinders en lieveheersbeestjes.

Bombylius speelt verstoppertje.
In de tuin.
Samen met de lieveheersbeestjes.
Er zijn rode.
En gele.
Zoek jij ook mee?

Zoek de verschillende lieveheersbeestjes.
Tel hoeveel er zijn van elke kleur.

TIP Wist je dat lieveheersbeestjes de bladluizen in je tuin opeten? Dat is handig! Zo hoef je geen plantensproeimiddel te gebruiken. Neem hiervoor beter geen Aziatische lieveheersbeestjes, want dat zijn echte slokkoppen en ze planten zich erg snel voort. Wanneer er niet genoeg bladluizen zijn, eten ze gewoon de larven van de andere lieveheersbeestjes, rupsen en eitjes van de vlinders op.

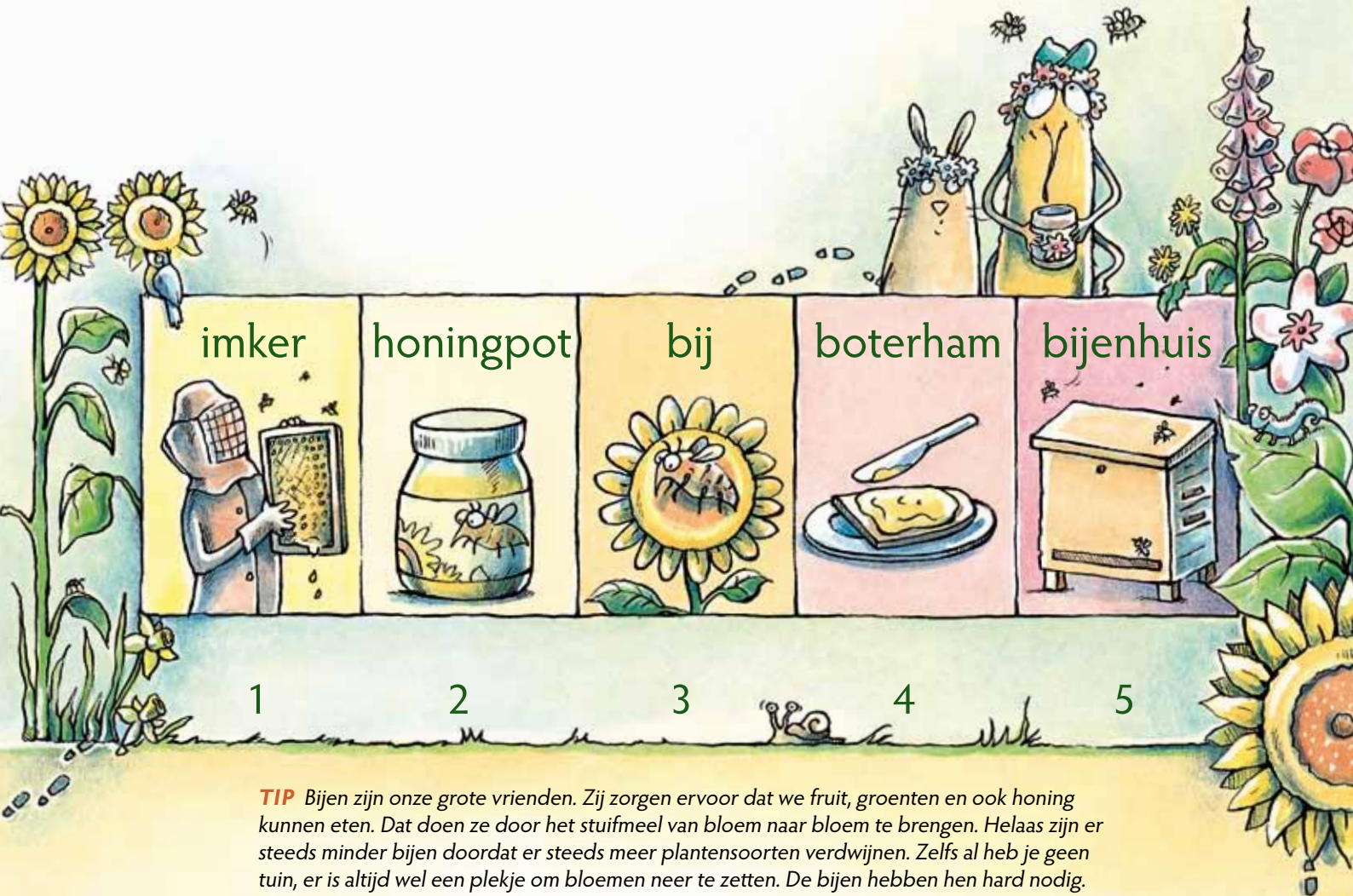
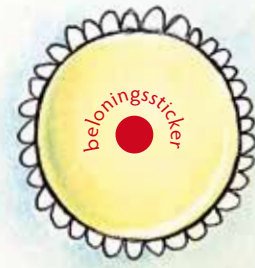

Bombylius heeft honger als een paard.
 Een boterham met honing zou hij wel lusten.
 Goudgeel.
 En lekker zoet.
 Het water loopt hem in de mond.
 Waar komt dat gele goedje vandaan?

Kun jij de tekeningen in de juiste volgorde plaatsen?
 Verbind elke tekening met het cijfer van 1 tot 5
 en ontdek waar de honing vandaan komt.

EXTRA TIP

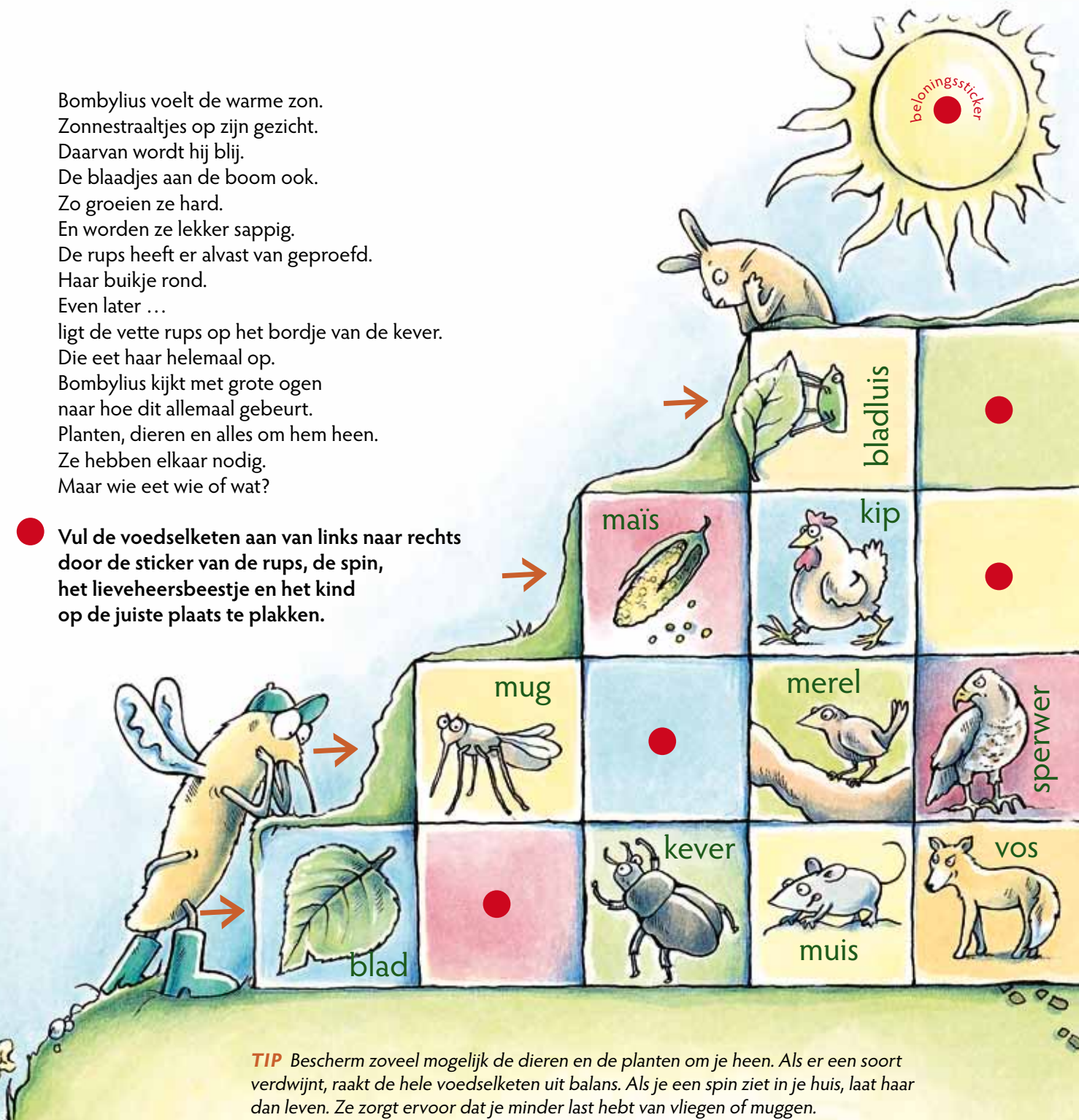
Zaai een zonnebloem.
 Bijen zijn er dol op! En in de
 herfst kunnen de vogels van
 de pitten smullen. Wist je
 dat je met deze pitten het
 volgende jaar nog veel meer
 zonnebloemen kunt zaaien?

TIP Bijen zijn onze grote vrienden. Zij zorgen ervoor dat we fruit, groenten en ook honing kunnen eten. Dat doen ze door het stuifmeel van bloem naar bloem te brengen. Helaas zijn er steeds minder bijen doordat er steeds meer plantensoorten verdwijnen. Zelfs al heb je geen tuin, er is altijd wel een plekje om bloemen neer te zetten. De bijen hebben hen hard nodig.

Bombylius voelt de warme zon.
 Zonnestraaltjes op zijn gezicht.
 Daarvan wordt hij blij.
 De blaadjes aan de boom ook.
 Zo groeien ze hard.
 En worden ze lekker sappig.
 De rups heeft er alvast van geproefd.
 Haar buikje rond.
 Even later ...
 ligt de vette rups op het bordje van de kever.
 Die eet haar helemaal op.
 Bombylius kijkt met grote ogen
 naar hoe dit allemaal gebeurt.
 Planten, dieren en alles om hem heen.
 Ze hebben elkaar nodig.
 Maar wie eet wie of wat?

● Vul de voedselketen aan van links naar rechts
 door de sticker van de rups, de spin,
 het lieveheersbeestje en het kind
 op de juiste plaats te plakken.

TIP Bescherm zoveel mogelijk de dieren en de planten om je heen. Als er een soort verdwijnt, raakt de hele voedselketen uit balans. Als je een spin ziet in je huis, laat haar dan leven. Ze zorgt ervoor dat je minder last hebt van vliegen of muggen.

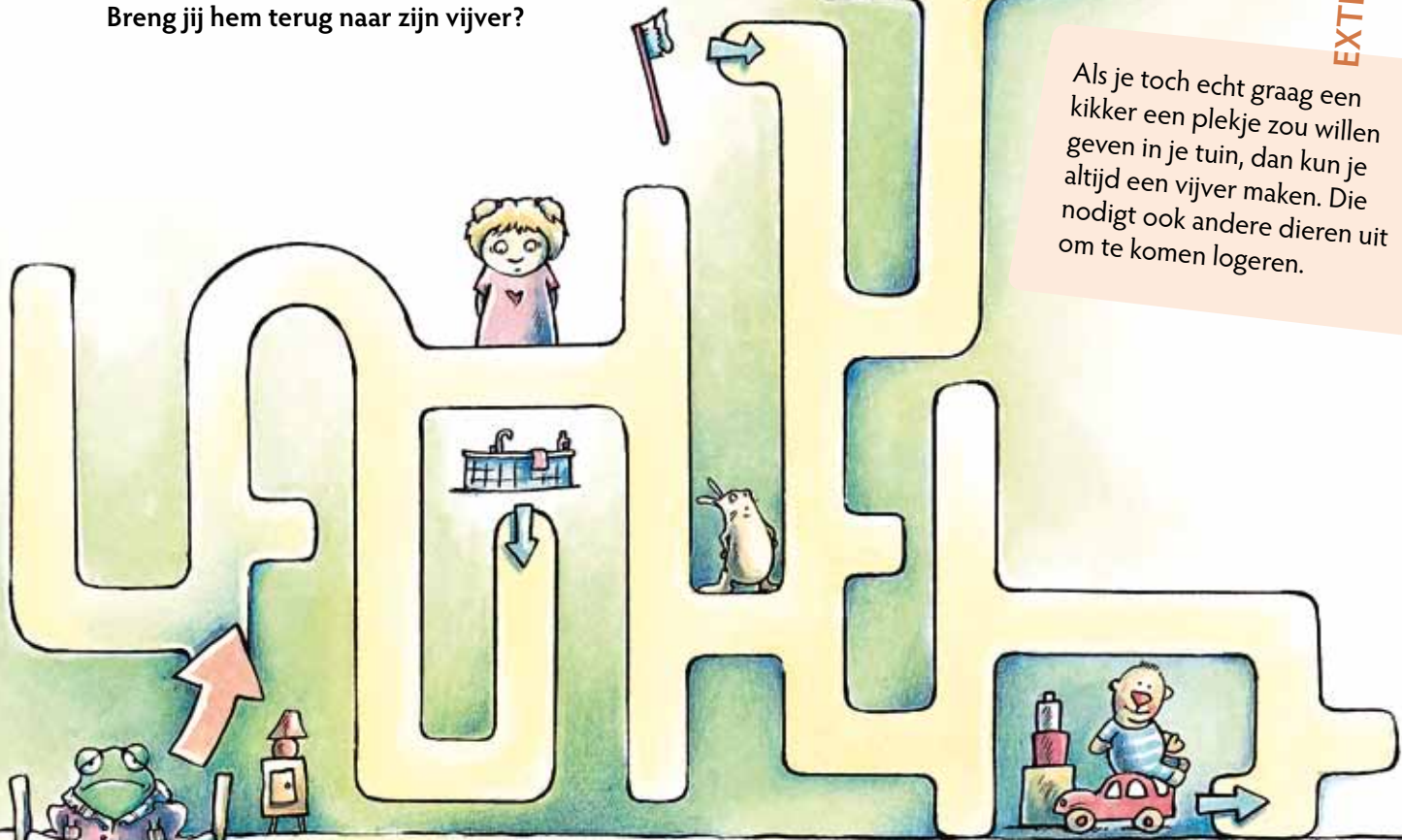
Bombylius ziet een kikker.
 Niet in het water.
 De kikker zit in huis, bij Floor.
 Straks moet hij in bad. En dan naar bed.
 'Eerst nog tandenpoetsen', zegt Floor.
 De kikker wil dat niet.
 'Ik ben geen huisdier!' antwoordt hij.
 De kikker heeft gelijk.
 Hij wil terug naar zijn vijver.

Breng jij hem terug naar zijn vijver?

EXTRA TIP

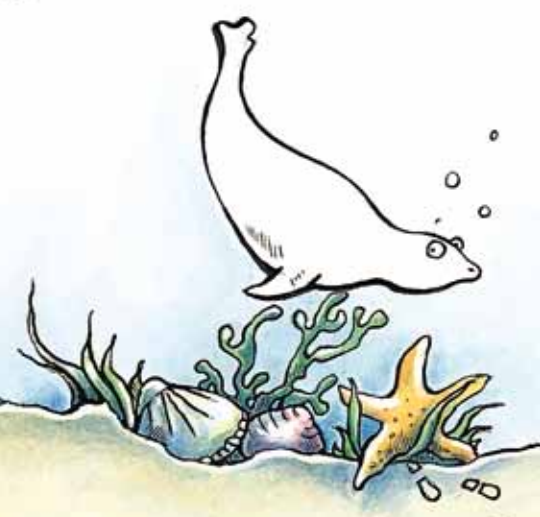
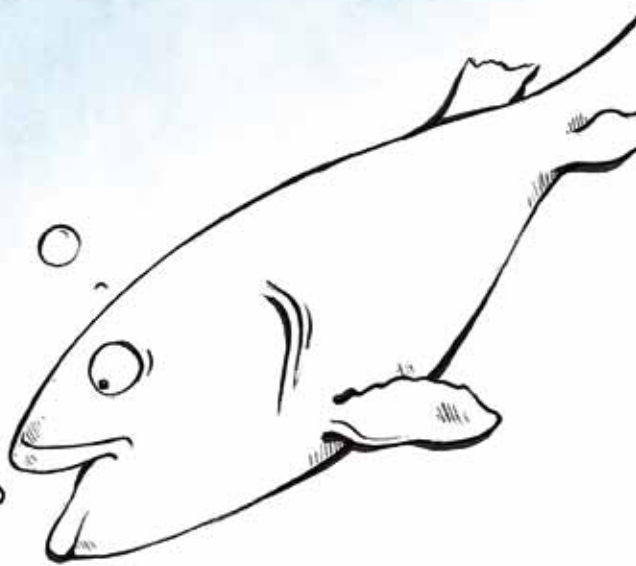
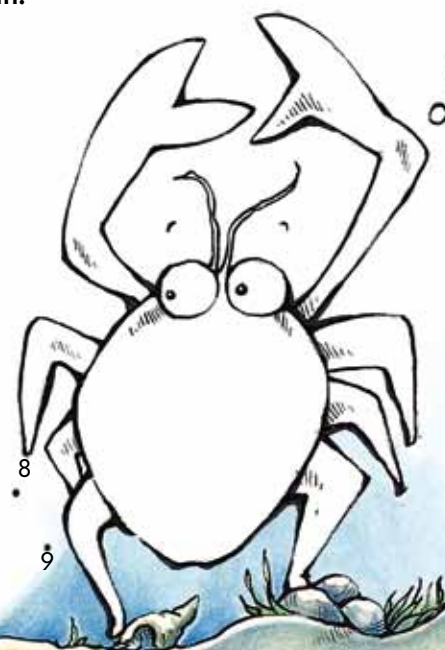
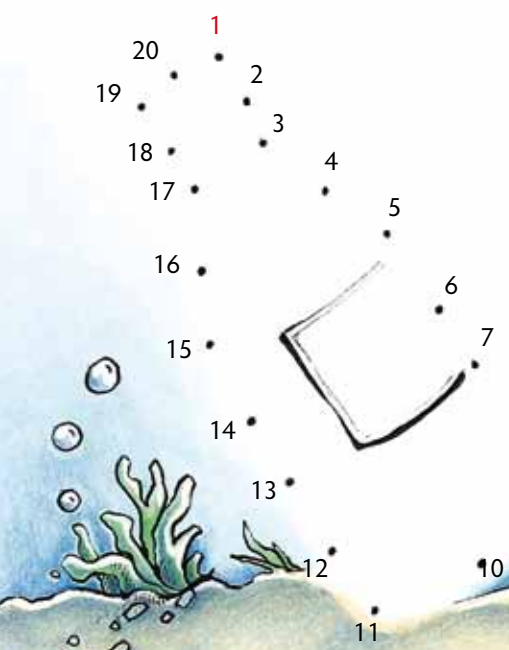
Als je toch echt graag een kikker een plekje zou willen geven in je tuin, dan kun je altijd een vijver maken. Die nodigt ook andere dieren uit om te komen logeren.

TIP Als je graag een huisdier wilt, is bijvoorbeeld een poes, een hond of een hamster een ideaal vriendje! Laat andere dieren waar ze zijn, anders overleven ze het misschien niet.

Bombylius neemt een duik in de zee.
 Lekker fris water.
 Ook daar is veel te zien.
 Een krab, een vis.
 Zelfs een kleine zeehond zwemt vrolijk mee.
 Bombylius verzamelt schelpjes.
 En stukjes zeewier.
 Voor in zijn schattendoos.
 Toch ligt daar iets in zee dat er niet hoort.
 Weet jij wat het is?

Verbind de cijfers van 1 tot 20 en ontdek wat Bombylius ziet. Kleur de tekening verder in.

TIP Een uitstapje doen naar zee is voor iedereen vakantie! Als je een picknick meeneemt, kun je die best zoveel mogelijk in herbruikbare doosjes stoppen. Dan heb je minder afval en komt er geen plastic in de zee terecht. Zo blijven zeedieren en planten kerngezond!

START

Weet jij nog waar Bombylius allemaal is geweest?
Speel het voetjesspel en ontdek het opnieuw samen met Bombylius.

Van wie is dit voetspoor?

- a. eend
- b. kip
- c. poes

Ik volg de pades wanneer ik ga wandelen!

Wie wordt er 's nachts wakker om te eten?

- a. vleermuis
- b. koe
- c. kip

Hoe gaat Floor naar school?

- a. bus
- b. fiets
- c. auto

Hoeveel rode lieveheersbeestjes zijn er in de tuin?

- a. 5
- b. 100
- c. 2

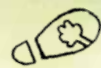
EINDE

Wie als eerste aankomt, is de winnaar.
Veel spelplezier!

SPELREGELS

Dit spel wordt gespeeld met een dobbelsteen. Zoek een kleine steen en gebruik deze als pion.

Hoera, je hebt een boom geplant, je mag twee stappen vooruit.

Dit flesje moet eerst in de vuilnisbak, dus een stap achteruit.

Fijn dat je bloemen hebt gezaaid, je mag nog eens gooien.

Deze kikker wil terug naar de vijver, je moet een beurt overslaan.

BELONINGSSTICKERS

CIRKEL VAN DIEREN EN PLANTEN

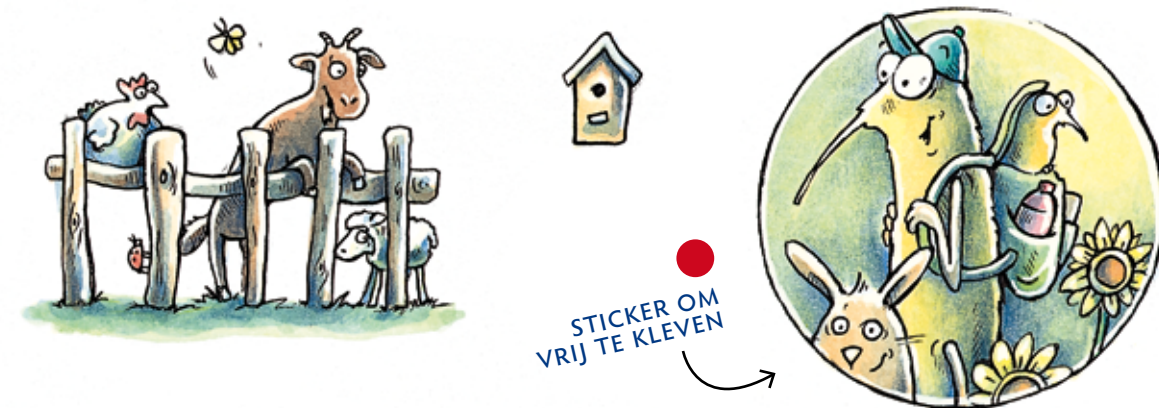
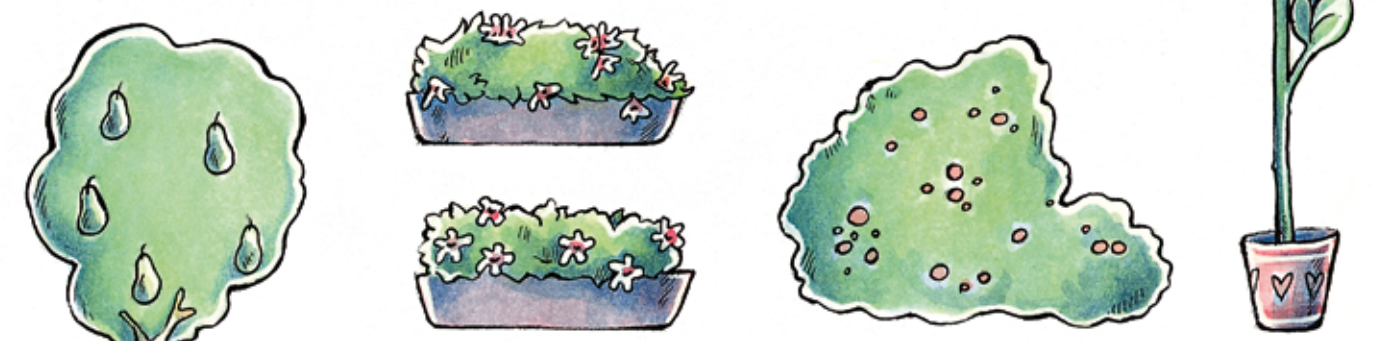

STICKER OM VRIJ TE KLEVEN

PLANTEN EN DIEREN BIJ DE BOOM

PLANTEN EN DIEREN OP SCHOOL

STICKER OM VRIJ TE KLEVEN

PLANTEN EN DIEREN IN DE VOEDSELKETEN

